

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ഷഷ്ഠസ്കന്ധേ സപ്തമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ ഷഷ്ടസ്കന്ധേ സപ്തമോഽധ്യായഃ ॥

രാജോവാച

കന്ധ ഹേതോഃ പരിത്യക്താ ആചാര്യേണാത്മനഃ സുരാഃ |
ഏതദാചക്ഷ്യ ഭഗവംഹരിഷ്യാണാമക്രമം ഗുരൗ || 1 ||

ശ്രീശുക ഉവാച

ഇന്ദ്രസ്ത്രിഭുവനൈശ്വര്യമദോൽപഘിതസത്പഥഃ |
മരുദ്ഭിർവസുഭീ രുദ്രൈരാദിത്യൈരുദുഭിർനൃപ || 2 ||

വിശ്വേശഭവൈശ്വ സാധ്യൈശ്വ നാസത്യാഭ്യാം പരിശ്രിതഃ |
സിദ്ധചാരണഗന്ധർവൈർമുനിഭിർബ്രഹ്മവാദിഭിഃ || 3 ||

വിദ്യാധരാപ്തരോഭിശ്ച കിന്നരൈഃ പതഗോരഗൈഃ |
നിഷേവ്യമാണോ മഘവാൻ സ്തൂയമാനശ്ച ഭാരത || 4 ||

ഉപഗീയമാനോ ലലിതമാസ്ഥാനാധ്യാസനാശ്രിതഃ |
പാണ്ഡുരേണാതപത്രേണ ചന്ദ്രമണ്ഡലചാരുണാ || 5 ||

യുക്തശ്ചാൻയൈഃ പാരമേഷ്ട്യശ്ചാമരവൃജ്ജനാദിഭിഃ |
വിരാജമാനഃ പൗലോമ്യാ സഹാർധാസനയാ ഭൃശം || 6 ||

സ യദാ പരമാചാര്യം ദേവാനാമാത്മനശ്ച ഹ |
നാഭ്യനന്ദത സമ്പ്രാപ്തം പ്രത്യുത്ഥാനാസനാദിഭിഃ || 7 ||

വാചസ്പതിം മുനിവരം സുരാസുരനമസ്കൃതം |
നോച്ചചാലാസനാദിന്ദ്രഃ പശ്യന്നപി സഭാഗതം || 8 ||

തതോ നിർഗത്യ സഹസാ കവിരാംഗിരസഃ പ്രഭുഃ |
ആയയൗ സ്വഗൃഹം തുഷ്ണീം വിദ്വാൻ ശ്രീമദവിക്രിയാം || 9 ||

തർഹ്യേവ പ്രതിബുധ്യേന്ദ്രോ ഗുരുഹേലനമാത്മനഃ |
ഗർഹയാമാസ സദസി സ്വയമാത്മാനമാത്മനാ || 10 ||

അഹോ ബത മമാസാധു കൃതം വൈ ദഭ്രബുദ്ധിനാ |
യൻമയൈശ്വര്യമത്തേന ഗുരുഃ സദസി കാത്കൃതഃ || 11 ||

കോ ഗൃധ്യേത് പണ്ഡിതോ ലക്ഷ്മീം ത്രിവിഷ്ണുപപതേരപി |
യയാഹമാസുരം ഭാവം നീതോദ്യ വിബുധേശ്വരഃ || 12 ||

യേ പാരമേഷ്ഠ്യം ധിഷ്ണമധിതിഷ്ഠൻ ന കഞ്ചന |
പ്രത്യുത്തിഷ്ഠേദിതി ബ്രൂയുർധർമം തേ ന പരം വിദുഃ || 13 ||

തേഷാം കുപമദേഷ്ടുണാം പതന്താം തമസി ഹൃധഃ |
യേ ശ്രദ്യുർവചസ്തേ വൈ മജ്ജന്ത്യശ്ശപ്തവാ ഇവ || 14 ||

അമാഹമരാചാർയമഗാധധിഷ്ഠണം ദ്വിജം |
പ്രസാദയിഷ്യേ നിശംഃ ശീർഷ്ണാ തച്ചരണം സ്പൃശൻ || 15 ||

ഏവം ചിന്തയതസ്തസ്യ മഘോനോ ഭഗവാൻ ഗൃഹാത് |
ബൃഹസ്പതിർഗതോദ്യുഷ്ടാം ഗതിമധ്യാത്മമായയാ || 16 ||

ഗുരോർനാധിഗതഃ സംജ്ഞാം പരീക്ഷൻ ഭഗവാൻ സ്വരാട് |
ധ്യായൻ ധിയാ സുരൈര്യുക്തഃ ശർമ നാലഭതാത്മനഃ || 17 ||

തച്ഛൂന്തൈവാസുരാഃ സർവ ആശ്രിത്യൗശനസം മതം |
ദേവാൻ പ്രത്യുദ്യമം ചക്രൂർദുർമദാ ആതതായിനഃ || 18 ||

തൈർവിസൃഷ്ടേഷുഭിസ്തീക്ഷ്ണൈർനിർഭിന്നാംഗോരുബാഹവഃ |
ബ്രഹ്മാണം ശരണം ജഗ്മുഃ സഹേന്ദ്രാ നതകന്ധരാഃ || 19 ||

താംസ്തമാഭ്യർഭിതാൻ വീക്ഷ്യ ഭഗവാനാത്മഭൂരജഃ |
കൃപയാ പരയാ ദേവ ഉവാച പരിസാന്ത്വയൻ || 20 ||

ബ്രഹ്മോവാച
അഹോ ബത സുരശ്രേഷ്ഠാ ഹൃദഭ്രം വഃ കൃതം മഹത് |
ബ്രഹ്മീഷം ബ്രാഹ്മണം ദാന്തമൈശ്വർയാന്നാഭ്യനന്ദത || 21 ||

തസ്യായമനയസ്യാസീത് പരേഭ്യോ വഃ പരാഭവഃ |
പ്രക്ഷീണേഭ്യഃ സ്വവൈരിഭ്യഃ സമൃദ്ധാനാം ച യത് സുരാഃ || 22 ||

മഘവൻ ദ്വിഷതഃ പശ്യ പ്രക്ഷീണാൻ ഗുർവതിക്രമാത് |
സമ്പ്രത്യുപചിതാൻ ഭൂയഃ കാവ്യമാരാധ്യ ഭക്തിതഃ |
ആദദീരൻ നിലയനം മമാപി ഭൃഗുദേവതാഃ || 23 ||

ത്രിവിഷുപം കിം ഗണയന്ത്യഭേദ്യ -
മന്ത്രാ ഭൃഗുണാമനുശിക്ഷിതാർത്ഥാഃ |
ന വിപ്രഗോവിന്ദഗവീശ്വരാണാം
ഭവന്ത്യഭദ്രാണി നരേശ്വരാണാം || 24 ||

തദ് വിശ്വരൂപം ഭജതാശു വിപ്രം
തപസ്വിനം ത്യാശ്ചമമാത്മവന്തം |
സഭാജിത്വോർത്ഥാൻ സ വിധാസ്യതേ വോ
യദി ക്ഷമിഷ്യധ്വമുതാസ്യ കർമ്മ || 25 ||

ശ്രീശുക ഉവാച
ത ഏവമുദിതാ രാജൻ ബ്രഹ്മണാ വിഗതജ്വരാഃ |
ഋഷിം ത്യാശ്ചമുപവ്രജ്യ പരിഷ്വജ്ജേദമബ്രൂവൻ || 26 ||

ദേവാ ഉൗചുഃ

വയം ത്യേതിഥയഃ പ്രാപ്താ ആശ്രമം ഭദ്രമസ്തു തേ |
കാമഃ സമ്പാദ്യതാം താത പിതൃണാം സമയോചിതഃ || 27 ||

പുത്രാണാം ഹി പരോ ധർമഃ പിതൃശുശ്രൂഷണം സതാം |
അപി പുത്രവതാം ബ്രഹ്മൻ കിമുത ബ്രഹ്മചാരിണാം || 28 ||

ആചാര്യോ ബ്രഹ്മണോ മുർതിഃ പിതാ മുർതിഃ പ്രജാപതേഃ |
ഭാതാ മരുത്പതേർമുർതിർമാതാ സാക്ഷാത് ക്ഷിതേസ്തനൂഃ || 29 ||

ദയായാ ഭഗിനീ മുർതിർധർമസ്യാത്മാതിഥിഃ സ്വയം |
അഗേരഭ്യാഗതോ മുർതിഃ സർവഭൂതാനി ചാത്മനഃ || 30 ||

തസ്മാത് പിതൃണാമാർതാനാമാർത്തിം പരപരാഭവം |
തപസാപനയംസ്താത സന്ദേശം കർതുമർഹസി || 31 ||

വൃണീമഹേ ത്യാപാധ്യായം ബ്രഹ്മിഷ്ടം ബ്രാഹ്മണം ഗുരും |
യമാഞ്ജസാ വിജേഷ്യാമഃ സപത്താംസ്തവ തേജസാ || 32 ||

ന ഗർഹയന്തി ഹൃർഥേഷു യവിഷ്യാംഘ്ര്യഭിവാദനം |
ഛന്ദോഭ്യോന്യത്ര ന ബ്രഹ്മൻ വയോ ജൈഷ്യസ്യ കാരണം || 33 ||

ഋഷിരുവാച

അഭ്യർഥിതഃ സുരഗണൈഃ പൗരോഹിത്യേ മഹാതപാഃ |
സ വിശ്വരൂപസ്താനാഹ പ്രസന്നഃ ശ്ലക്ഷ്ണയാ ഗിരാ || 34 ||

വിശ്വരൂപ ഉവാച

വിഗർഹിതം ധർമശീലൈർബ്രഹ്മവർച ഉപവൃതം |
കഥം നു മദ്വിധോ നാഥാ ലോകേശൈരഭിയാചിതം |
പ്രത്യാഖ്യാസ്യതി തച്ഛിഷ്യഃ സ ഏവ സ്വാർഥ ഉച്യതേ || 35 ||

അകിഞ്ചനാനാം ഹി ധനം ശിലോഽരനം
 തേനേഹ നിർവർതിതസാധുസത്ക്രിയഃ |
 കഥം വിഗർഹ്യം നു കരോമ്യധീശ്വരാഃ
 പൗരോധസം ഹൃഷ്യതി യേന ദുർമതിഃ || 36 ||

തഥാപി ന പ്രതിബുധാം ഗുരുഭിഃ പ്രാർഥിതം കിയത് |
 ദവതാം പ്രാർഥിതം സർവം പ്രാണൈരർമൈശ്ച സാധയേ || 37 ||

ശ്രീശുക ഉവാച
 തേഭ്യ ഏവം പ്രതിശ്രുത്യ വിശ്വരൂപോ മഹാതപാഃ |
 പൗരോഹിത്യം വൃതശ്ചക്രേ പരമേണ സമാധിനാ || 38 ||

സുരദ്വിഷാം ശ്രീയം ഗുപ്താമൗശനസ്യാപി വിദ്യയാ |
 ആച്ഛിദ്യാദാൻമഹേന്ദ്രായ വൈഷ്ണവ്യാ വിദ്യയാ വിഭുഃ || 39 ||

യയാ ഗുപ്തഃ സഹസ്രാക്ഷോ ജിഗ്രേസുരചമൂർവിഭുഃ |
 താം പ്രാഹ സ മഹേന്ദ്രായ വിശ്വരൂപ ഉദാരധീഃ || 40 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
 ഷഷ്ഠസ്കന്ധേ സപ്തമോഽധ്യായഃ ||